

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет документальних комунікацій, менеджменту,
технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА
для здобуття освітнього ступеня «магістр»
на тему:

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ»
З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ ПРОСКТІВ

Віддано 94 "А"
Смз
21.12.2023р.

Виконала: здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти за
освітньо-професійною програмою
«Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»
Бірук Наталія Петрівна
Керівник: **С.В. Лісова**, професор,
доктор педагогічних наук.

Рецензент: **В.М. Трофімчук**,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри загально-технічних
дисциплін, технологій та цивільної
безпеки РДГУ.

АНОТАЦІЯ

Бірук Н.П. Формування комунікативної компетентності учнів 10-11 класів на заняттях предмету «Технології» з використанням методу проектів. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2023.

Аналіз наукових й навчально-методичних педагогічних та психологічних джерел дозволив нам виокремити проблему розвитку комунікативної компетентності у процесі проектної діяльності, окреслити ключові аспекти проблеми та систематизувати наявні дослідження щодо її вирішення. Проте, незважаючи на значний внесок науковців, педагогів, методистів у теорію й практику навчання технологій, проблема формування комунікативної компетентності саме у процесі здійснення проектної діяльності залишається недостатньо вивченою, що і зумовило вибір теми нашої кваліфікаційної (дипломної) роботи.

Мета дослідження: розробити та експериментально перевірити методику формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів на заняттях предмету «Технології» у процесі використання методу проектів.

Об'єктом дослідження є процес використання методу проектів на заняттях з предмету «Технології» у 10-му класі.

Предметом дослідження стала методика формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів на заняттях предмету «Технології» при вивченні модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» у процесі використання методу проектів.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення таких завдань: визначити сучасний стан розвитку комунікативної компетентності в учнів старшої школи при вивченні предмету «Технології»; розкрити сутність формування комунікативної компетентності в учнів старшої школи та розробити систему завдань до орієнтовних проектів з формування комунікативної компетентності в учнів 10-х класів при вивченні навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» предмету «Технології»; розробити та перевірити на практиці методику формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів на заняттях предмету «Технології» при вивченні модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» з використанням методу проектів.

Практична значущість роботи полягає у розробці методики формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів на заняттях предмету «Технології» при вивченні модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» з використанням методу проектів та у розробці методичного посібника для вчителів трудового навчання та технологій закладів загальної середньої освіти та студентів закладів вищої освіти спеціальності: «014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)».

Ключові слова: компетентність, комунікація, комунікативна компетентність, проект, проектна діяльність, методів проектів, старшокласники, трудове навчання, технології.

SUMMARY

Biruk N. Formation of communicative competence of students of grades 10-11 in classes of the subject «Technology» using the project method. Manuscript.

Qualification (diploma) work for the second level of higher education «master» specialty 014.10 «Secondary education (Labor training and technology)». Rivne State University of Humanities, Rivne, 2023.

The analysis of scientific and educational-methodological pedagogical and psychological sources allowed us to single out the problem of the development of communicative competence in the process of project activity, to outline the key aspects of the problem and to systematize the available research on its solution. However, despite the significant contribution of scientists, teachers, and methodologists to the theory and practice of teaching technology, the problem of the formation of communicative competence in the process of implementing project activities remains insufficiently studied, which led to the choice of the topic of our qualification (diploma) work.

The purpose of the study: to develop and experimentally test the method of formation of communicative competence of 10th grade students in classes of the subject «Technology» in the process of using the project method.

The object of the study is the process of using the project method in classes on the subject «Technology» in the 10th grade.

The subject of the study was the method of forming the communicative competence of 10th grade students in the classes of the subject «Technology» when studying the module «Techniques of decorative and applied art» in the process of using the project method.

The realization of the set goal involves solving the following tasks: to determine the current state of development of communicative competence in high school students when studying the subject «Technology»; reveal the essence of the formation of communicative competence in high school students and develop a system of tasks for indicative projects on the formation of communicative competence in 10th grade students when studying the educational module «Techniques of decorative and applied art» in the subject «Technology»; to develop and test in practice the method of formation of communicative competence of 10th grade students in classes of the subject «Technology» when studying the module «Techniques of decorative and applied art» using the project method.

The practical significance of the work consists in the development of a methodology for the formation of communicative competence of 10th grade students in classes of the subject «Technology» when studying the module «Techniques of decorative and applied art» using the project method and in the development of a methodological manual for teachers of labor training and technology in general secondary education institutions and students of institutions of higher education in the specialty: «014.10 Secondary education (Labor training and technologies)».

Keywords: competence, communication, communicative competence, project, project activity, project methods, high school students, labor training, technologies.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» У ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ	11
1.1. Формування комунікативної компетентності учнів старших класів на заняттях з предмету «Технології» як педагогічна проблема	11
1.2. Сутність та структура методу проектів на заняттях з технологій в старшій школі	20
1.3. Сучасний стан проблеми формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів на заняттях з предмету «Технології» у процесі виконання проектів	28
Висновки до розділу 1	36
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» У ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ	38
2.1. Методика формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів на заняттях з предмету «Технології» у процесі використання методу проектів	38
2.2. Організація і методика проведення експериментальної роботи	46
2.3. Експериментальна перевірка розробленої методики формування комунікативної компетентності учнів 10-х класів у процесі використання методу проектів	55
Висновки до розділу 2	66
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	70
ДОДАТКИ	80